



Kansalaistoimijälähtöisen kehittämisen koordinaatio- ja viestintähanke

Koonto- hanke

1.8.2023 - 30.11.2025

Pohjois- Savon Sosiaaliturvayhdistys ry (Päähankkeen toteuttaja)

Pohjois- Savon Liikunta ry (Osahankkeen toteuttaja)



Pohjois-Savon sosiaaliturvayhdistys ry

Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistyksen tarkoituksena on edistää kansalaisten hyvinvointiin tähtäävää sosiaali- ja terveyspolitiikkaa erityisesti aluenäkökohdat huomioon ottaen.

Yhdistys toimii tasa-arvoisuuden ja sosiaalisten perusoikeuksien toteuttamiseksi ja kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi sekä syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähentämiseksi.

Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistys toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä muiden hyvinvoinnin edistämiseen tähtäävien yhteisöjen kanssa.

TOIMINTAMME:

Kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen koordinaatio- ja viestintähanke (Koonto)

Järjestöjen sote-muutostuki - Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Etelä-Savo ja Pohjois-Karjala



Pohjois-Savon Liikunta ry (PSL)



- Yksi Suomen viidestätoista liikunnan aluejärjestöstä, perustettu 7.10.1997
- Maakunnallinen palvelu-, asiantuntija- ja yhteistyöjärjestö
- 169 jäsentä, joista lähes kaikki urheiluseuroja
- Tarjoamme monipuolisia palveluita liikunnan -ja hyvinvoinnin saralta, mm. neuvonta, koulutus-, testaus-, ohjauspalvelut sekä kokonaisten kehitysprosessien suunnittelu
- Toimintamme osa-alueita ovat lasten- ja nuorten liikunta, seura- ja yhdistystoiminta; aikuis- ja työyhteisöliikunta, tapahtumat
- Meillä on myös pitkä kokemus ihmisten osaamista, osallisuutta ja hyvinvointia lisäävistä hankkeista.

www.pohjois-savonliikunta.fi



Euroopan unionin
rahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Oletko kuullut Euroopan sosiaalirahastosta?

TAI

Kansalaistoimijalähtöisestä kehittämisestä?



Euroopan unionin
rahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Koonto- hankkeen tausta

Aikaisemmin (2014- 2020 ohjelmakaudella) –

Kansalaistoimijalähtöinen paikallinen kehittäminen kaupunkialueella

Nyt (2021- 2027 ohjelmakaudella) –

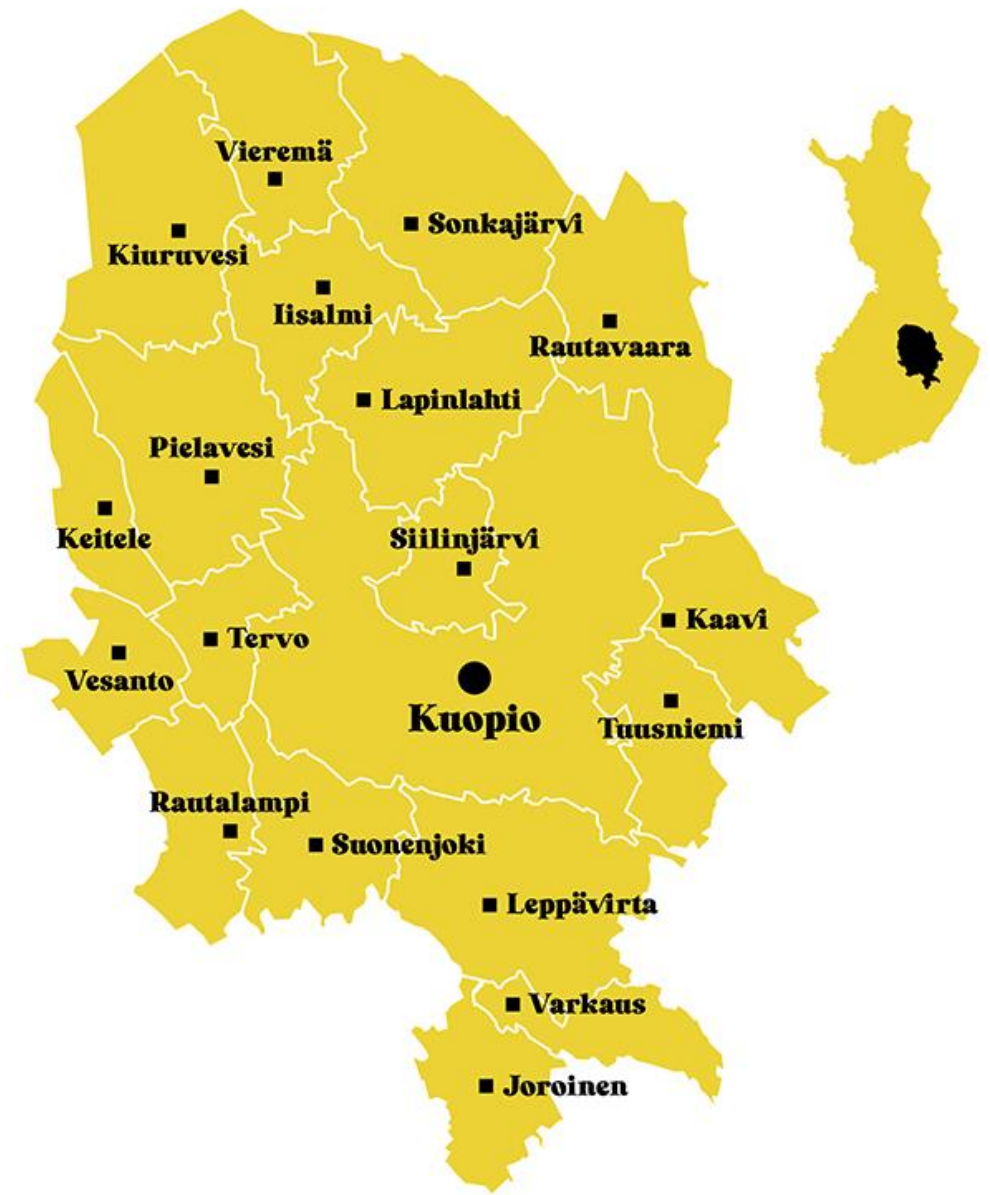
Kansalaistoimijalähtöisen kehittämistyö on laajentunut maakunnalliseksi.



Kohderyhmä

Kaikki pohjoissavolaiset eri toimialoja edustavat järjestöt, jotka ovat kiinnostuneita kansalaistoimijälhtöisestä kehittämistyöstä. (n. 5 000 järjestöä)

Kuopio, Siilinjärvi, Lapinlahti, Iisalmi, Vieremä, Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele, Vesanto, Tervo, Rautalampi, Suonenjoki, Leppävirta, Varkaus, Joroinen, Tuusniemi, Kaavi, Rautavaara ja Sonkajärvi.



Hankkeen tavoitteet

1. Koordinoida kansalaistoimijalähtöistä kehittämishanketoimintaa ja vastata kokonaisuuteen liittyvästä viestinnästä Pohjois- Savon alueella.
2. Lisätä ja vahvistaa järjestöjen ja yhdistysten ESR- hankeosaamista.
3. Edistää kansalaistoimijalähtöisten hankkeiden verkostoitumista ja yhteistyötä.
4. Rohkaista, tukea ja kehittää kansalaistoimijuutta ja kansalaistoimijoiden toimintamahdollisuuksia rakennerahastossa.
5. Vahvistaa ja edistää osallisuutta koordinoimalla ja tukemalla järjestö- ja yhdistystoimijoiden osallisuusosaamista.



Kansalaistoimijalähtöinen kehittämisen hankkeet

Mitä nämä ovat?

Hankkeilla edistetään asukkaiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia.

Hankkeilla vähennetään yksinäisyyttä ja huono-osaisuutta.

Hankkeilla vahvistetaan heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja suurimassa huono-osaisuusriskissä olevien henkilöiden kiinnittymistä koulutukseen tai työelämään.

Hankkeilla luodaan uusia tapoja toimia ja uusia toimintamalleja, joilla voidaan auttaa haavoittuvimmassa asemassa olevia kohderyhmiä. – *(mm. opiskelun, työn ja palveluiden ulkopuolella olevat henkilöt. Maahanmuuttajataustaiset tai syrjäytymisvaarassa olevat ihmiset).*

Hankkeiden tukitaso on pääsääntöisesti 80% hankkeen kokonaiskustannuksista.



Tarjoamme yhdistyksille & järjestöille

Tietoa rahoitushakujen ajankohdista ja toimintalinjoista - *SEURAAVA HAKU 15.1.2024*

Pohjoissavolaisille yhdistyksille hanke- ja osallisuus osaamista

Kokonaisvaltaisen tuen hankkeen suunnittelusta sen toteutukseen

Lisäämme pohjoissavolaisten hankkeiden välistä yhteistyötä ja verkostoitumista

Viestinnällistä näkyvyyttä

Hyvien käytäntöjen ja tuloksien levittämistä ja juurruttamista koko maakuntaan



Kokemuksia aikaisemmista KAKE- hankkeista

Työpajatoimintaa Lieksassa - Hankkeessa aloitettiin aikuisille tarkoitettu työpaja. Työpaja on tarkoitettu lieksalaisille pitkään työttömänä olleille henkilöille, jotka ovat moniammatillisen tuen tarpeessa ja tarvitsevat työ- ja toimintakyvyn vahvistamista. Työpajatoiminta jatkuu nykyisin Lieksan kaupungin omana toimintana työllisyyspalveluissa vuoden 2017 alusta alkaen.

Avoimet tilat -Hankkeessa toteutettiin erilaisia omaehtoisen tekemisen tiloja Kuopion keskustan alueella. Hankkeen tuotoksiin kuului pop-up-tiloja ja torinalueen aktivoimista taiteen keinoin. Hankkeessa haettiin ratkaisumalleja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, kaupunkitilan aktivoimisen sekä syrjäytymisuhan alla olevien henkilöiden ja marginaalissa olevien ryhmien osallistamisen ongelmiin. Pop-up-tilakokeilut ovat myös synnyttäneet yhteisöllistä kansalaisliikehdintää, joka pyrkii vastaavan tilan perustamiseen ja toiminnan vakiinnuttamiseen.

Kuopion Rouvasväenyhdistys ry - Nuorten oma Kuopio! - Hankkeen tavoitteena oli auttaa Kuopion kaupungin asukkaita, erityisesti nuoria, kiinnittämään huomiota ja kehittämään omaa elinympäristöään, oppimaan uusia kädentaitoja ja uusia tapoja ilmaista itseään muotoilun työpajoissa. Nuorisotalojen nuoret yhdessä nuorisotyönohjaajien kanssa suunnittelivat ja toteuttivat kaupunkimuotoiluprojekteja muotoilijoiden ohjaamina osallistavissa muotoilutyöpajoissa.



Kokemuksia aikaisemmista KAKE- hankkeista

Tatu ry.n - Hanaa! -hankkeessa järjestettiin harrastus- ja vapaa-ajan toimintaa 16-29 -vuotiaille erityistä tukea tarvitseville nuorille yli diagnoosirajojen. Toiminta on sisältänyt monipuolisesti kulttuuria eri muodoissaan, liikuntaa ja ajan viettämistä yhdessä. Toimintaa on järjestetty muun muassa yhteistyössä harrastusseurojen kanssa sekä paikoissa, joissa myös muut nuoret viettävät vapaa-aikaansa. Hanke syntyi järjestöyhteistyönä seitsemän eri järjestön ja yhdistyksen voimin. [Monipuolisen toiminnan toteuttamiseksi laaja yhteistyö on ollut erittäin tärkeää. Ryhmien kautta nuoret tutustuivat muihin nuoriin ja löysivät uusia kavereita. Toiminnan kautta nuoret tutustuivat uusiin harrastus- ja vapaa-ajanviettopaikkoihin ja saivat ideoita toimintaan.](#) Nuoret rohkaistuivat vaikuttamaan ja heidän aktiivisuus kasvoi myös elämän muilla osa-alueilla. Toiminnalla on paljon kysyntää ja sitä tullaan jatkamaan Kuopion alueella sekä laajentamaan lähikuntiin.

Kiipulasäätiön - Osallisuutta osuuskunnista - Hankkeen kohderyhmänä olivat heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevat: vammaiset, mielenterveyskuntoutujat, osatyökykyiset, pitkäaikaistyöttömät sekä työvoiman ulkopuolella olevat ryhmät (työkyvyttömyyseläke ym.), joiden osallisuuden ja työllistymisen lisäämiseen tarvittiin uudenlaisia toimintakeinoja. [Hankkeen tavoitteena oli kehittää toimintapaikkakunnilla innovatiivinen osuuskuntatoiminnan malli, joka tarjoaa projektin kohderyhmille matalan kynnyksen ohjaus- ja valmennuspalvelua sekä mahdollisuuden osallisuuden lisäämiseen sekä pienimuotoisten työtehtävien kautta työllistymispolulla etenemiseen.](#) Osuuskuntaympäristö tarjoaa mahdollisuuden yhteistoiminnalliseen sosiaaliseen kuntoutumiseen ja yrittämiseen. Hankkeen tuloksena syntyi kuvaukset innovatiivisesta osuuskunnasta, valmennuskäytännöistä ja osuuskunnan tarvitsemista tukimuodoista. Hankkeen tulokset ovat toiminnallisesti ja rahoituksellisesti ankkuroitavissa kunnissa jo toimiviin palvelujärjestelmiin.



Kokemuksia aikaisemmista KAKE- hankkeista

Työelämän avaimet -hankkeen kohderyhmänä olivat alle 30-vuotiaat nuoret, joilla ei vielä ollut hankittuna ammatillista koulutusta, olivat syrjäytymisvaarassa pitkittyneen työttömyyden takia tai heillä oli elämänhallintaansa liittyviä haasteita kuten päihde- ja mielenterveysongelmia. Hankkeen aikana kohderyhmää kannustettiin ja ohjattiin kohti elämänhallintaa sekä tuettiin heidän työllistymistä tai ammatilliseen koulutukseen hakeutumista. Kaikille työelämän avaimet -kursseille osallistuneille tehtiin kurssin päättymisen jälkeiseen elämään suuntautuva päivitetty aktivointi- ja jatkosuunnitelma. Suurin osa kurssin päättäneistä halusi ja jatkoi kurssin jälkeen työkokeilussa.

Pallokissat Kuopio ry:n KaMu- hankkeen Perhefutis toiminnassa oli mukana 2-4 vuotiaita lapsia vanhempineen. Perhefutikseen luotiin toimintamalli, jota testattiin. Perhefutis toteutettiin kolmena päivänä viikossa eripuolilla Kuopion kaupunkia. Lapset ja vanhemmat antoivat pääsääntöisesti hyvää palautetta toiminnasta mm sen siihen osallistumisen helppoudesta ja maksuttomuudesta.

Hyvä arki- hankkeen tavoitteena oli luoda Kuhmoon paikallinen opinollistamisen malli, jonka avulla hankkeen kohderyhmään kuuluvat (ainakin osin) työmarkkinoiden ulkopuolella olevat henkilöt voisivat kehittää osaamistaan ja oppia uutta. Hankkeella haluttiin luoda heille mahdollisuus osaamisen kehittämiseen siten että heidän olisi mahdollista parantaa työmarkkinakelpoisuuttaan ja liikkua kohti työelämää ilman päätoimista oppilaitosopiskelua. Tämän lisäksi Hyvä arki-hankkeessa oli tavoitteena lisätä hankeosallistujien yhteiskunnallista ja sosiaalista osallisuutta, sekä kohentaa heidän hyvinvointiaan. Hyvä arki-hankkeessa kehitettyyn opinollistamisen malliin kuului olennaisena osana myös oppimisympäristöjen tunnistaminen. Monelle Hyvä arki-hankkeen hankeosallistujista osaamistodistuksen saaminen oli ensimmäinen todistus peruskoulun tai jopa kesken jääneen peruskoulun jälkeen. Heille myönnetty osaamistodistus oli tunnustus uusista taidoista ja toisten arvostuksesta omaa osaamista kohtaan. Hyvä arki-hankkeen toiminnan päättymisen jälkeen hankkeessa kehitettyä paikallista opinollistamisen mallia jatkokehittää Kuhmon kaupungin ja Kuhmon Työvire ry:n yhdessä toteuttama Kuhmon Elinvoimasampo (ELSA)-hanke.



Kokemuksia aikaisemmista KAKE- hankkeista

Rouvasväenyhdistys ry:n Pallo Haltuun – hankkeessa tavoitteena oli edistää maahanmuuttajanuorten ja heidän perheidensä kotoutumista Kuopioon sekä muotoiluajatteluun perustuvien työpajojen kautta muokata Savon Sanomat Areenaa entistä toimivammaksi. Kuopion Muotoiluakatemia, Kalevalan koulun valmistavan luokan maahanmuuttajanuoret ja Haapaniemen alakoulun oppilaat sekä joukko huippuasiantuntijoita suunnittelivat ja toteuttivat kevään 2017 aikana Kuopion Palloseuran kotistadionille KuPS-fanialueen. Jalkapalloa lähestytään kokonaisvaltaisesti muotoilun, käsityön, sosiaalisen median sekä yhteiskunta- ja käyttäytymistieteiden näkökulmista. Tämä kokonaisuus yhdistettiin maahanmuuttaja- ja nuorisotyöhön sekä osallisuuden vahvistamiseen. Työpajoissa nuoret oppivat muun muassa yhdessä toimimisen taitoja, ongelmanratkaisua sekä kykyä ymmärtää erilaisuutta ja erilaisia näkökulmia. Yhteistyö suomalaisnuorten kanssa aktivoi lisäksi maahanmuuttajanuorten suomen kielen oppimista ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Tätä kautta voitiin myös vaikuttaa maahanmuuttajien kotoutumiseen Suomeen.

Balanssi ry:n kokemusasiantuntijatoimintaa koko Lapin alueella yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena oli vaikuttaa mielenterveyttä koskeviin asenteisiin sekä lisätä vertaistuen mahdollisuuksia etäyhteyden avulla. Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittämiseen kuului jo toimivien sekä uusien kokemusasiantuntijatoiminnasta kiinnostuneiden sekä ammattihenkilöiden koulutusta. Kokemusasiantuntijatoiminnan ja ammattilaisten koulutuksen avulla pyritään lisäämään kokemuksellisen tiedon merkitystä ja merkityksen ymmärrystä psykiatrisen sairanhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Hankkeessa vietiin eteenpäin psykiatrista hoitotahtoa ja toteutettiin kampanjoita stigman hälventämiseksi. Hankkeen keskeisemmät tulokset ovat kokemusasiantuntijoiden välitystoiminnan hioutuminen jatkoa varten toimivaan muotoon. Kokemusasiantuntijatoiminta on vakiintunut osaksi hoidon kehittämistä ja tehostamista Rovaniemellä ja askelia kokemusasiantuntijuuden laajamittaiseen hyödyntämiseen on saatu otettua myös muualla Lapissa. Oman haasteensa toiminnan vakiintumiseen koko Lapissa tekevät välimatkat ja mielenterveyttä koskevat ennakkoluulot. Tietoa kokemusasiantuntijuudesta ja kokemustiedon merkitystä on viety eteenpäin ja saatu yhteistyöverkosto tietoiseksi toiminnan merkityksestä. Lisääntyvät pyynnöt kertovat kokemusasiantuntijoiden tarpeesta ja merkityksestä ammattilaisten, opiskelijoiden sekä potilaiden tukena. Ennakkoluulojen hälventämiseksi hankkeessa järjestettiin lukuisia tilaisuuksia ja hanke osallistui verkoston tilaisuuksiin mielen hyvinvoinnin merkitystä tutuksi tuoden. Vertaistukitoiminnassa kokemusasiantuntijoiden rooli on korvaamaton. Hankkeessa parannettiin mielenterveyden häiriöitä kokeneiden osallisuutta ja tarjottiin mahdollisuuksia omien vahvuuksien etsimiseen ja vaikeuksien kääntämiseen voimaksi itsen ja toisten hyväksi.



Kokemuksia aikaisemmista KAKE- hankkeista

Uusi tapa toimia -hanke on lisännyt pitkäaikaistyöttömien, nuorien ja maahanmuuttajien osallisuutta, vahvistanut heidän työ- ja toimintakykyään, parantanut heidän työelämävalmiuksiaan sekä muuttanut yhdistysten toimintatapoja erityisesti Kouvolan ja Kuusankosken keskusta-alueilla. [Hankkeessa haastateltiin kohderyhmiä, osallistuttiin Kouvolan yhdistysten talon \(Porukkatalo\) perustamiseen ja toiminnan suunnitteluun, perustettiin Kouvolan yhdistysten yhteinen Kaikumedia-verkkosivusto, koottiin yhdistysten osaamista Kouvolan kaupungin hallinnoimaan osaamispankkiin sekä kehitettiin yhdistysmestari-kisälli –malli yhdistysten tietotaidon monistamiseen ja nuorten mukaan saamiseen yhdistysten toimintaan.](#) Lisäksi hankkeessa perustettiin Kouvolan seutukunnan välityömarkkinatoimijoiden verkosto. Hankkeessa ohjattiin nuoria, maahanmuuttajia ja pitkäaikaistyöttömiä mm. Kaikumedian sisällöntuotantoon ja Porukkatalon toiminnan suunnitteluun sekä työllistettiin nuoria näihin tehtäviin. Yhdistystoimijat saivat hankkeessa perustetun Kaikumedian kautta uudenlaisen kanavan viestiä toiminnastaan ja tapahtumistaan. Yhdistysmestari-kisällimallin kehittämisessä hanke toi yhteen yhdistysaktiiveja ja nuoria. Yhteistyö mallin kehittämiseksi oli hedelmällistä, sillä nuoret oppivat yhdistystoiminnan perusteita ja yhdistysaktiivit saivat yhteistyötä uusia ideoita ja voimaa yhdistyksen arjen pyörittämiseen.

Jalkapallosta elämäniloa -hankkeessa [Pallokissat, Kuopio ry järjesti Kuopion kaupungissa matalan kynnyksen jalkapallotoimintaa sekä maahanmuuttajataustaisille, että kantasuomalaisille syrjäytymisvaarassa oleville tytöille ja nuorille naisille.](#) Yhteistyökumppaneina Pallokissoilla oli lukuisia alueella toimivia organisaatioita, joiden avulla kohderyhmään luotiin kontakteja. [Hankkeen tavoitteena oli liikunnan tuomien terveyshyötyjen lisäksi nostaa mukana olevien nuorten naisten itsetuntoa, kasvattaa heidän sosiaalisia ympyröitään ja auttaa yhteiskuntaan integroitumisessa.](#) Hankkeessa rakennettiin 1. verkostokartta sisältäen hankkeen toteutuksen kannalta tärkeät yhteistyökumppanit ja kuvattiin heidän kanssaan toteutettu yhteistyö ja 2. toimintamalli, missä kuvataan hankkeen kannalta tärkeät tapahtumat ja toiminnot (jalkapallokerhon valmentajan rekrytointi, kohderyhmän tavoittaminen ja rekrytointi, jalkapallokerhon toiminta, osallistujien sitouttaminen, integrointi seuratyöhön, palautteen keruu ja harrastuksen jatko Pallokissojen mukana hankkeen päättymisen jälkeen).



Yhteys

Pohjois- Savon Sosiaaliturvayhdistys ry
(Päähankkeen toteuttaja)

Projektipäällikkö – Tuomas Puustinen

tuomas.puustinen@pssotu.fi

Puh. 050 541 5188

<https://www.pssotu.fi/koonto-hanke/>

Pohjois- Savon Liikunta ry
(Osahankkeen toteuttaja)

Hankeneuvoja – Tiina Kiiskinen

tiina.kiiskinen@pohjois-savonliikunta.fi

Puh. 044 702 1915

www.pohjois-savonliikunta.fi

